

VISOKI PREDSTAVNIK ZA BOSNU I HERCEGOVINU

589

ODLUKA VISOKOG PREDSTAVNIKA

Koristeći se ovlastima koje su mi dane člankom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirmog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji glede tumačenja spomenutog Sporazuma o civilnoj provedbi navedenog Mirovnog ugovora; i posebice uzevši u obzir članak II.1(d) gore navedenog Sporazuma, prema kojem visoki predstavnik "pruža pomoć, kada to ocijeni neophodnim, u iznalaženju rješenja za sve probleme koji se pojave u svezi s civilnom provedbom";

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka Vijeća za provedbu mira koje se sastalo u Bonnu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu visokog predstavnika da uporabi svoj konačni autoritet u zemlji glede tumačenja Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme, kako je prethodno rečeno, "donošenjem obvezujućih odluka, kada to bude smatrao neophodnim," u svezi s određenim pitanjima, uključujući (u skladu sa točkom (c) ovog stavka) i "mjere u svrhu osiguranja provedbe Mirovnog sporazuma na čitavom teritoriju Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta";

Podsjećajući također da je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda u više navrata potvrdilo svojim rezolucijama donesenim na temelju poglavlja VII Povelje Ujedinjenih naroda da uloga visokog predstavnika kao konačnog autoriteta u zemlji glede provedbe Aneksa 10. Dejtonskog mirovnog sporazuma uključuje "ovlaštenje za donošenje obvezujućih odluka kada ocijeni da je to neophodno o pitanjima koja je Vijeće za provedbu mira razmatralo u Bonnu 9. i 10. prosinca 1997. godine";

Imajući u vidu najnoviji komunique Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira, u kojem je Upravni odbor još jednom potvrdio svoju punu potporu visokom predstavniku u osiguranju punog poštivanja Općeg okvirmog sporazuma za mir u BiH i provođenju njegovog mandata u skladu s Aneksom 10 i odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda;

Prisjećajući se da u Rezoluciji 2549 (2020) Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda "poziva strane da se u skladu s Mirovnim sporazumom pridržavaju svoje obveze da u cijelosti surađuju sa svim institucijama uključenim u provedbu ovog mirovnog sporazuma, kako je opisano u Mirovnom sporazumu, uključujući i Aneks 4";

Podsjećajući da je prema članku I/2. Ustava Bosna i Hercegovina "demokratska država koja funkcioniра u skladu sa zakonom" i da se člankom VI/5. Ustava predviđa da su "odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće", te da se člankom III/3.b) zahtijeva od entiteta i svih nižih administrativnih jedinica da u cijelosti postupaju u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine i u skladu s odlukama njezinih institucija;

Podsjećajući da je neovisnost pravosuđa temelj vladavine prava i nalaže da pravosuđe mora biti slobodno od vanjskih pritisa i političkog utjecaja, što predstavlja sastavni dio temeljnog demokratskog načela diobe vlasti, te da politički pritisak na pravosuđe ugrožava pravo na pravično suđenje definirano u Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, prema kojoj "... svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj (članak 6. stavak 1. Konvencije);

Pozivajući se na članak II/1. Ustava, u kojem se predviđa da će "Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurati najvišu razinu međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda", te na članak II/6., prema kojem "Bosna i Hercegovina, i svi sudovi, ustanove, tijela vlasti, te tijela kojima posredno rukovode entiteti ili koji djeluju unutar entiteta podvrgnuti su, odnosno primjenjuju [ta] ljudska prava i osnovne slobode (...)."

Uviđajući da neprovođenje odluka sudova direktno ugrožava pravo na pravično suđenje i vladavinu prava općenito;

Duboko zabrinut zbog toga što istaknuti javni dužnosnici i tijela javne vlasti namjerno ne poštuju u cijelosti odluke visokog predstavnika i odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine;

Podsjećajući da napadi na Ustavni sud Bosne i Hercegovine, jednu od najviših institucija države Bosne i Hercegovine, uspostavljenu Ustavom Bosne i Hercegovine kako bi obnašala funkciju samostalnog i neovisnog čuvara Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno da pokušaji da se promijeni ustavni poredak Bosne i Hercegovine predstavljaju ozbiljno kršenje Općeg okvirnog sporazuma za mir, a samim tim i narušavanje mira i stabilnosti u zemlji i regiji, te da shodno tome zaslužuju odgovarajuću reakciju;

Duboko zabrinut zbog odluke Narodne skupštine Republike Srpske da na sjednici održanoj 27. lipnja 2023. godine usvoji Zakon o neprimjenjivanju odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, kojim se pokušava predvidjeti da se odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ne bi primjenjivale i izvršavale na teritoriju Republike Srpske i da se takvi slučajevi neprimjenjivanja i neizvršavanja izuzmu iz okvira državne nadležnosti u kaznenim stvarima i iz Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine, čime se nudi politička "zaštita takvim osobama od eventualne kaznene odgovornosti po osnovi neizvršavanja i neprimjenjivanja odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine";

Uz daljnje žaljenje što je Narodna skupština Republike Srpske na svojoj sjednici održanoj 27. lipnja 2023. godine usvojila Zaključak u svezi sa Zakonom o neprimjenjivanju odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, a kojim zaključkom se, između ostalog, poziva Narodna skupština Republike Srpske da donese zakone ili druge odgovarajuće pravne akte o poduzimanju mjera za kažnjavanje svih institucija i tijela vlasti koji ne bi provodili Zakon o neprimjenjivanju odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i da te mjere podrazumijevaju neodložno ukidanje takvih institucija i organa vlasti, kao i mjere kojima se inkriminira neprovođenje tog zakona;

Duboko zabrinut zbog odluke Narodne skupštine Republike Srpske donesene na sjednici održanoj 21. lipnja 2023. godine da usvoji izmjene i dopune Zakona o objavljivanju zakona i drugih propisa Republike Srpske, kojima bi se uklonila obveza objave odluka visokog predstavnika u Službenom glasniku Republike Srpske, te podsjećajući s tim u vezi tijela vlasti Republike Srpske na njihove obveze iz Aneksa 10 Dejtonskog mirovnog sporazuma, da u potpunosti suraduju s visokim predstavnikom;

Uvjeran da prethodno opisano ponašanje ozbiljno ugrožava civilnu provedbu Općeg okvirnog sporazuma za mir;

Svjestan potrebe da se Bosna i Hercegovina na smislen način angažira u reformama koje su nužne kako bi ova zemlja postigla napredak na svom putu k integraciji u Europsku uniju i kako bi to mogla učiniti što je prije moguće;

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, visoki predstavnik ovime donosi sljedeću odluku:

ODLUKA KOJOM SE DONOSI ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21 i 31/23)

1. Zakon koji slijedi i koji čini sastavni dio ove Odluke stupa na snagu kao što je predviđeno u članku 4. tog Zakona, na privremenoj osnovi sve dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji u istom obliku, bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uvjeta.

2. Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika i u "Službenom glasniku BiH".

Broj 13/23

1. srpnja 2023. godine
Sarajevo

Visoki predstavnik
Christian Schmidt, v. r.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Izmjena i dopuna u članku 156.)

U Kaznenom zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21 i 31/23; u daljnjem tekstu: Kazneni zakon), u članku 156., riječi: "Tko uporabom fizičke sile ili prijetnjom uporabe fizičke sile", zamjenjuju se riječima: "(1) Tko uporabom sile ili prijetnjom uporabe sile, ili na neki drugi protupravan način".

Iza stavka (1) dodaju se novi stavci (2) i (3), koji glase:

- "(2) Za kazneno djelo iz stavka (1) ovog članka izreći će se sigurnosna mjera zabrane obavljanja dužnosti.
- (3) U skladu s člancima 113. i 114. ovog zakona, osuda za kaznena djela iz stavka (1) ovog članka ima za pravnu posljedicu osude:
 - a) prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;
 - b) oduzimanje odlikovanja;
 - c) zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava; i
 - d) zabranu stjecanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava."

Članak 2.

(Novi članak 203a)

Iza članka 203. Kaznenog zakona dodaje se novi članak 203a, koji glasi:

"Neizvršavanje odluka visokog predstavnika

Članak 203a

- (1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje odluku visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Osoba iz stavka (1), kojoj je izravno ili neizravno naloženo da se ponaša na način iz stavka (1) ovog članka, a osjećala se prinuđenom da izvrši takav nalog kako ne bi izgubila sredstva za život ili ne bi bila izložena zlostavljanju na radnom mjestu, ali je obavijestila nadređenog da bi se takvim radnjama moglo počiniti kazneno djelo, može se blaže kazniti.
- (3) Osoba iz stavka (1) kojoj je izravno ili neizravno naloženo da se ponaša na način iz stavka (1) ovog članka, ali koja je o takvoj situaciji obavijestila nadležnog tužitelja, oslobodit će se kazne.
- (4) Za kazneno djelo iz stavka (1) ovog članka izreći će se sigurnosna mjera zabrane obavljanja dužnosti.

- (5) U skladu s člancima 113. i 114. ovog zakona, osuda za kaznena djela iz stavka (1) ovog članka ima za pravnu posljedicu osude:
- prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;
 - oduzimanje odlikovanja;
 - zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava; i
 - zabranu stjecanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava."

Članak 3.

(Izmjena članka 239.)

Članak 239. Kaznenog zakona mijenja se i glasi:

- (1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem tijelu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obvezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Europskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."
- (2) Osoba iz stavka (1), kojoj je izravno ili neizravno naloženo da se ponaša na način iz stavka (1) ovog članka, a osjećala se prinuđenom da izvrši takav nalog kako ne bi izgubila sredstva za život ili ne bi bila izložena zlostavljanju na radnom mjestu, ali je obavijestila nadređenog da bi se takvim radnjama moglo počiniti kazneno djelo, može se blaže kazniti.
- (3) Osoba iz stavka (1) kojoj je izravno ili neizravno naloženo da se ponaša na način iz stavka (1) ovog članka, ali koja je o takvoj situaciji obavijestila nadležnog tužitelja, oslobodit će se kazne.
- (4) Za kaznenog djelo iz stavka (1) ovog članka izreći će se sigurnosna mjera zabrane obavljanja dužnosti.
- (5) U skladu s člancima 113. i 114. ovog zakona, osuda za kaznena djela iz stavka (1) ovog članka ima za pravnu posljedicu osude:
- prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;
 - oduzimanje odlikovanja;
 - zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava; i
 - zabranu sticanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelomično financira iz javnih sredstava."

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu 2. srpnja 2023. godine, objavljuje se na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika te se odmah objavljuje u "Službenom glasniku BiH".

ОДЛУКА ВИСОКОГ ПРЕДСТАВНИКА

Користећу се овлашћењима која су ми дата чланом V Анекса 10 (Споразум о цивилној имплементацији Мировног уговора) Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, према којем је високи представник коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења поменутог Споразума о цивилној имплементацији наведеног Мировног уговора; и посебно узевши у обзир члан II.1(д) горе наведеног Споразума, према којем високи представник "пружа помоћ, када то оцијени неопходним, у изналажењу рјешења за све проблеме који се појаве у вези са цивилном имплементацијом";

Позивајући се на став XI.2 Закључака Вијећа за имплементацију мира које се састало у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Вијеће за имплементацију мира поздравило намјеру високог представника да искористи свој коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења Споразума о цивилној имплементацији Мировног уговора како би помогао у изналажењу рјешења за проблеме, како је претходно речено, "доношењем обавезујућих одлука, када то буде сматрао неопходним," у вези са одређеним питањима, укључујући (у складу са тачком (ц) овог става) и "мјере у сврху осигурања имплементације Мировног споразума на читавој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета";

Подсјећајући такође да је Савјет безбједности Уједињених нација у више наврата потврдио својим резолуцијама донесеним на основу поглавља VII Повеље Уједињених нација да улога високог представника као коначног ауторитета у земљи у погледу имплементације Анекса 10. Дејтонског мировног споразума укључује "овлашћење за доношење обавезујућих одлука када оцијени да је то неопходно о питањима која је Вијеће за имплементацију мира разматрало у Бону 9. и 10. децембра 1997. године";

Имајући у виду најновији коминике Управног одбора Вијећа за имплементацију мира, у којем је Управни одбор још једном потврдио своју пуну подршку високом представнику у осигурању пуног поштивања Општег оквирног споразума за мир у БиХ и провођењу његовог мандата у складу са Анексом 10 и одговарајућим резолуцијама Савјета безбједности Уједињених нација;

Присјећајући се да у Резолуцији 2549 (2020) Савјет безбједности Уједињених нација "позива стране да се у складу с Мировним споразумом придржавају своје обавезе да у цијелости сарађују са свим институцијама укљученим у provedбу овог мировног споразума, како је описано у Мировном споразуму, укључујући и Анекс 4";

Подсјећајући да је према члану I/2. Устава Босна и Херцеговина "демократска држава која функционише у складу са законом" и да се чланом VI/5. Устава предвиђа да су "одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће", те да се чланом III/3.б) захтијева од ентитета и свих нижих административних јединица да у цијелости поступају у складу с Уставом Босне и Херцеговине и у складу с одлукама њених институција;

Подсјећајући да је независност правосудја темељ владавине права и налаже да правосудје мора бити слободно од вањских притисака и политичког утицаја, што представља саставни дио темељног демократског принципа диобе власти, те да политички притисак на правосудје угрожава право на праведно суђење дефинисано у Европској конвенцији о људским правима, према којој "... свако има право на праведно суђење и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним, законом установљеним судом" (члан 6. став 1. Конвенције);

Позивајући се на члан II/1. Устава, у којем се предвиђа да ће "Босна и Херцеговина и оба ентитета осигурати највиши ниво међународно признатих људских права и основних слобода", те на члан II/6., према којем "Босна и Херцеговина, и сви судови, установе, органи власти, те органи којима посредно руководе ентитети или који дјелују унутар ентитета подвргнути су, односно примјењују [та] људска права и основне слободе (...)."

Увиђајући да неповођење одлука судова директно угрожава право на праведно суђење и владавину права уопштено;

Дубоко забринут због тога што истакнути јавни званичници и органи јавне власти намјерно не поштују у цијелости одлуке високог представника и одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине;

Подсјећајући да напади на Уставни суд Босне и Херцеговине, једну од највиших институција државе Босне и Херцеговине, успостављену Уставом Босне и Херцеговине како би вршила функцију самосталног и независног чувара Устава Босне и Херцеговине, односно да покушаји да се промијени уставни поредак Босне и Херцеговине представљају озбиљно кршење Општег оквирног споразума за мир, а самим тим и нарушавање мира и стабилности у земљи и региону, те да сходно томе заслужују одговарајућу реакцију;

Дубоко забринут због одлуке Народне скупштине Републике Српске да на сједници одржаној 27. јуна 2023. године усвоји Закон о непримјењивању одлука Уставног суда Босне и Херцеговине, којим се покушава предвидјети да се одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине не би примјењивале и извршавале на територији Републике Српске и да се такви случајеви непримјењивања и неизвршавања изузму из оквира државне надлежности у кривичним стварима и из Кривичног закона Босне и Херцеговине, чиме се нуди политичка "заштита таквим лицима од евентуалне кривичне одговорности по основу неизвршавања и непримјењивања одлука Уставног суда Босне и Херцеговине";

Уз даље жалење што је Народна скупштина Републике Српске на својој сједници одржаној 27. јуна 2023. године усвојила Закључак у вези са Законом о непримјењивању одлука Уставног суда Босне и Херцеговине, а којим закључком се, између осталог, позива Народна скупштина Републике Српске да донесе законе или друге одговарајуће правне акте о предузимању мјера за кажњавање свих институција и органа власти који не би проводили Закон о непримјењивању одлука Уставног суда Босне и Херцеговине и да те мјере подразумијевају неодложно укидање таквих институција и органа власти, као и мјере којима се инкриминише неповођење тог закона;

Дубоко забринут због одлуке Народне скупштине Републике Српске донесене на сједници одржаној 21. јуна 2023. године да усвоји измјене и допуне Закона о објављивању закона и других прописа Републике Српске, којима би се уклонила обавеза објављивања одлука високог представника у Службеном гласнику Републике Српске, те

подсјећајући с тим у вези органе власти Републике Српске на њихове обавезе из Анекса 10 Дејтонског мировног споразума, да у потпуности сарађују с високим представником;

Увјерен да претходно описано понашање озбиљно угрожава цивилну имплементацију Општег оквирног споразума за мир;

Свјестан потребе да се Босна и Херцеговина на смислен начин ангажује у реформама које су неопходне како би ова земља постигла напредак на свом путу ка интеграцији у Европску унију и како би то могла учинити што је прије могуће;

Узимајући у обзир све претходно наведено, високи представник овим доноси следећу одлуку:

ОДЛУКА КОЈОМ СЕ ДОНОСИ ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

("Службени гласник БиХ", бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21 и 31/23)

1. Закон који слиједи и који чини саставни дио ове Одлуке ступа на снагу као што је предвиђено у члану 4. тог Закона, на привременој основи све док га Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не усвоји у истом облику, без измјена и допуна и без додатних услова.
2. Ова Одлука ступа на снагу одмах и одмах се објављује на службеној интернетској страници Канцеларије високог представника и у "Службеном гласнику БиХ".

Број 13/23

1. јула 2023. године
Сарајево

Високи представник
Кристијан Шмит, с. р.

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Измјена и допуна у члану 156.)

У Кривичном закону Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21 и 31/23; у даљем тексту: Кривични закон), у члану 156., ријечи: "Ко употребом физичке силе или пријетњом употребом физичке силе", замјењују се ријечима: "(1) Ко употребом силе или пријетњом употребе силе, или на неки други противправан начин".

Иза става (1) додају се нови ставови (2) и (3), који гласе:

- "(2) За кривично дјело из става (1) овог члана изрећи ће се мјера безбједности забране вршења дужности.
- (3) У складу с члановима 113. и 114. овог закона, осуда за кривична дјела из става (1) овог члана има за правну посљедицу осуде:
- a) престанак службене дужности и престанак запослења;
 - b) одузимање одликовања;
 - c) забрану вршења службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава; и
 - d) забрану стицања службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава."

Члан 2.

(Нови члан 203а)

Иза члана 203. Кривичног закона додаје се нови члан 203а, који гласи:

"Неизвршавање одлука високог представника

Члан 203а

- (1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује одлуку високог представника за Босну и Херцеговину, или које спрјечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година.
- (2) Лице из става (1), којем је директно или индиректно наложено да се понаша на начин предвиђен у ставу (1) овог члана, а осјећало се принуђеним да изврши такав налог како не би изгубило средства за живот или не би било изложено злостављању на радном мјесту, али је обавијестило надлежног да би се таквим радњама могло починити кривично дјело, може се блаже казнити.
- (3) Лице из става (1) којем је директно или индиректно наложено да се понаша на начин предвиђен у ставу (1) овог члана, али које је о таквој ситуацији обавијестило надлежног тужиоца, ослободиће се казне.
- (4) За кривично дјело из става (1) овог члана изрећи ће се мјера безбједности забране вршења дужности.
- (5) У складу с члановима 113. и 114. овог закона, осуда за кривична дјела из става (1) овог члана има за правну посљедицу осуде:
 - a) престанак службене дужности и престанак запослења;
 - b) одузимање одликовања;
 - c) забрану вршења службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава; и
 - d) забрану стицања службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава."

Члан 3.

(Измјена члана 239.)

Члан 239. Кривичног закона мијења се и гласи:

- "(1) Службено лице у институцији Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, или у кантону, граду или општини или локалној заједници или било којем органу локалне управе и самоуправе, или одговорно лице које не примијени, не проведе, не изврши или на други начин не поштује коначну и обавезујућу одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, укључујући и одлуку о привременој мјери, коначну и извршну одлуку или привремену мјеру Суда Босне и Херцеговине, Дома за људска права Босне и Херцеговине или Европског суда за људска права, или које спрјечи односно на други начин омете примјену, провођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година."

- (2) Лице из става (1), којем је директно или индиректно наложено да се понаша на начин предвиђен у ставу (1) овог члана, а осјећало се принуђеним да изврши такав налог како не би изгубило средства за живот или не би било изложено злостављању на радном мјесту, али је обавијестило надлежног да би се таквим радњама могло починити кривично дјело, може се блаже казнити.
- (3) Лице из става (1) којем је директно или индиректно наложено да се понаша на начин предвиђен у ставу (1) овог члана, али које је о таквој ситуацији обавијестило надлежног тужиоца, ослободиће се казне.
- (4) За кривично дјело из става (1) овог члана изрећи ће се мјера безбједности забране вршења дужности.
- (5) У складу с члановима 113. и 114. овог закона, осуда за кривична дјела из става (1) овог члана има за правну посљедицу осуде:
 - a) престанак службене дужности и престанак запослења;
 - b) одузимање одликовања;
 - c) забрану вршења службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава; и
 - d) забрану стицања службене дужности у законодавном, извршном, правосудном, управном или било којем органу који се у цијелости или дјелимично финансира из јавних средстава."

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу 2. јула 2023. године, објављује се на службеној интернетској страници Канцеларије високог представника те се одмах објављује у "Службеном гласнику БиХ".

ODLUKA VISOKOG PREDSTAVNIKA

Koristeći se овлашћенима која су ми дата чланом V Анекса 10 (Sporazum o civilnoj implementaciji Mirovnog ugovora) Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, према којем је високи представник коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења поменутог Споразума о цивилној имплементацији наведеног Мировног уговора; и посебно узевши у обзир члан II.1(d) горе наведеног Споразума, према којем високи представник "пружа помоћ, када то оцијени неопходним, у изналажењу рјешења за све проблеме који се појаве у вези са цивилном имплементацијом";

Pozivajući se на став XI.2 Закључака Вјећа за имплементацију мира које се састало у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Вјеће за имплементацију мира поздравило намјеру високог представника да искористи свој коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења Споразума о цивилној имплементацији Мировног уговора како би pomogao у изналажењу рјешења за проблеме, како је претходно рећено, "donošenjem обавезујућих одлука, када то буде smatrao neophodnim," у вези са одређеним питањима, укључујући (у складу са тачком (c) овог става) и "mjere у сврху osiguranja имплементације Мировног споразума на читавој територији Босне и Херцеговине и njenih entiteta";

Podsjećajući takođe да је Вјеће сигурности Уједињених народа у више наврата потврдило својим резолуцијама donesenim на основу поглавља VII Повеље Уједињених народа да улога високог представника као коначног ауторитета у земљи у погледу имплементације Анекса 10. Дејтонског мировног споразума укључује "овлашћење за donošenje обавезујућих одлука када

ocijeni da je to neophodno o pitanjima koja je Vijeće za implementaciju mira razmatralo u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine";

Imajući u vidu najnoviji kominike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira, u kojem je Upravni odbor još jednom potvrdio svoju punu podršku visokom predstavniku u osiguranju punog poštivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i provođenju njegovog mandata u skladu sa Aneksom 10 i odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda;

Prisjećajući se da u Rezoluciji 2549 (2020) Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda "poziva strane da se u skladu s Mirovnim sporazumom pridržavaju svoje obaveze da u cijelosti sarađuju sa svim institucijama uključenim u provedbu ovog mirovnog sporazuma, kako je opisano u Mirovnom sporazumu, uključujući i Aneks 4";

Podsjećajući da je prema članu I/2. Ustava Bosna i Hercegovina "demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom" i da se članom VI/5. Ustava predviđa da su "odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće", te da se članom III/3.b) zahtijeva od entiteta i svih nižih administrativnih jedinica da u cijelosti postupaju u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine i u skladu s odlukama njenih institucija;

Podsjećajući da je nezavisnost pravosuđa temelj vladavine prava i nalaže da pravosuđe mora biti slobodno od vanjskih pritisa i političkog uticaja, što predstavlja sastavni dio temeljnog demokratskog načela diobe vlasti, te da politički pritisak na pravosuđe ugrožava pravo na pravično suđenje definirano u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima, prema kojoj "... svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom" (član 6. stav 1. Konvencije);

Pozivajući se na član II/1. Ustava, u kojem se predviđa da će "Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda", te na član II/6., prema kojem "Bosna i Hercegovina, i svi sudovi, ustanove, organi vlasti, te organi kojima posredno rukovode entiteti ili koji djeluju unutar entiteta podvrgnuti su, odnosno primjenjuju [ta] ljudska prava i osnovne slobode (...)."

Uviđajući da neprovođenje odluka sudova direktno ugrožava pravo na pravično suđenje i vladavinu prava općenito;

Duboko zabrinut zbog toga što istaknuti javni zvaničnici i organi javne vlasti namjerno ne poštuju u cijelosti odluke visokog predstavnika i odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine;

Podsjećajući da napadi na Ustavni sud Bosne i Hercegovine, jednu od najviših institucija države Bosne i Hercegovine, uspostavljenu Ustavom Bosne i Hercegovine kako bi vršila funkciju samostalnog i nezavisnog čuvara Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno da pokušaji da se promijeni ustavni poredak Bosne i Hercegovine predstavljaju ozbiljno kršenje Općeg okvirnog sporazuma za mir, a samim tim i narušavanje mira i stabilnosti u zemlji i regionu, te da shodno tome zaslužuju odgovarajuću reakciju;

Duboko zabrinut zbog odluke Narodne skupštine Republike Srpske da na sjednici održanoj 27. juna 2023. godine usvoji Zakon o neprimjenjivanju odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, kojim se pokušava predvidjeti da se odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ne bi primjenjivale i izvršavale na teritoriji Republike Srpske i da se takvi slučajevi neprimjenjivanja i neizvršavanja izuzmu iz okvira državne nadležnosti u krivičnim stvarima i iz Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, čime se nudi politička "zaštita takvim osobama od eventualne krivične odgovornosti po osnovu neizvršavanja i neprimjenjivanja odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine";

Uz daljnje žaljenje što je Narodna skupština Republike Srpske na svojoj sjednici održanoj 27. juna 2023. godine usvojila Zaključak u vezi sa Zakonom o neprimjenjivanju odluka

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, a kojim zaključkom se, između ostalog, poziva Narodna skupština Republike Srpske da donese zakone ili druge odgovarajuće pravne akte o preduzimanju mjera za kažnjavanje svih institucija i organa vlasti koji ne bi provodili Zakon o neprimjenjivanju odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i da te mjere podrazumijevaju neodložno ukidanje takvih institucija i organa vlasti, kao i mjere kojima se inkriminira neprovođenje tog zakona;

Duboko zabrinut zbog odluke Narodne skupštine Republike Srpske donesene na sjednici održanoj 21. juna 2023. godine da usvoji izmjene i dopune Zakona o objavljivanju zakona i drugih propisa Republike Srpske, kojima bi se uklonila obaveza objavljivanja odluka visokog predstavnika u Službenom glasniku Republike Srpske, te podsjećajući s tim u vezi organe vlasti Republike Srpske na njihove obaveze iz Aneksa 10 Dejtonskog mirovnog sporazuma, da u potpunosti sarađuju s visokim predstavnikom;

Uvjeren da prethodno opisano ponašanje ozbiljno ugrožava civilnu implementaciju Općeg okvirnog sporazuma za mir;

Svjestan potrebe da se Bosna i Hercegovina na smislen način angažira u reformama koje su neophodne kako bi ova zemlja postigla napredak na svom putu ka integraciji u Evropsku uniju i kako bi to mogla učiniti što je prije moguće;

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, visoki predstavnik ovim donosi sljedeću odluku:

ODLUKA KOJOM SE DONOSI ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21 i 31/23)

1. Zakon koji slijedi i koji čini sastavni dio ove Odluke stupa na snagu kao što je predviđeno u članu 4. tog Zakona, na privremenoj osnovi sve dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji u istom obliku, bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uvjeta.
2. Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika i u "Službenom glasniku BiH".

Broj 13/23

1. jula 2023. godine
Sarajevo

Visoki predstavnik
Christian Schmidt, s. r.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Izmjena i dopuna u članu 156.)

U Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21 i 31/23; u daljem tekstu: Krivični zakon), u članu 156., riječi: "Ko upotrebom fizičke sile ili prijetnjom upotrebe fizičke sile", zamjenjuju se riječima: "(1) Ko upotrebom sile ili prijetnjom upotrebe sile, ili na neki drugi protivpravan način".

Iza stava (1) dodaju se novi stavovi (2) i (3), koji glase:

- "(2) Za krivično djelo iz stava (1) ovog člana izreći će se mjera sigurnosti zabrane vršenja dužnosti.
- (3) U skladu s članovima 113. i 114. ovog zakona, osuda za krivična djela iz stava (1) ovog člana ima za pravnu posljedicu osude:
- a) prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;
 - b) oduzimanje odlikovanja;

- c) zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava; i
- d) zabranu sticanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava."

Član 2.
(Novi član 203a)

Iza člana 203. Krivičnog zakona dodaje se novi član 203a, koji glasi:

"Neizvršavanje odluka visokog predstavnika
Član 203a

- (1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje odluku visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Osoba iz stava (1), kojoj je direktno ili indirektno naloženo da se ponaša na način predviđen u stavu (1) ovog člana, a osjećala se prinuđenom da izvrši takav nalog kako ne bi izgubila sredstva za život ili ne bi bila izložena zlostavljanju na radnom mjestu, ali je obavijestila nadređenog da bi se takvim radnjama moglo počiniti krivično djelo, može se blaže kazniti.
- (3) Osoba iz stava (1) kojoj je direktno ili indirektno naloženo da se ponaša na način predviđen u stavu (1) ovog člana, ali koja je o takvoj situaciji obavijestila nadležnog tužioca, oslobodit će se kazne.
- (4) Za krivično djelo iz stava (1) ovog člana izreći će se mjera sigurnosti zabrane vršenja dužnosti.
- (5) U skladu s članovima 113. i 114. ovog zakona, osuda za krivična djela iz stava (1) ovog člana ima za pravnu posljedicu osude:
 - a) prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;
 - b) oduzimanje odlikovanja;
 - c) zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava; i
 - d) zabranu sticanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava."

Član 3.
(Izmjena člana 239.)

Član 239. Krivičnog zakona mijenja se i glasi:

- "(1) Službena osoba u instituciji Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ili u kantonu, gradu ili općini ili lokalnoj zajednici ili bilo kojem organu lokalne uprave i samouprave, ili odgovorna osoba koja ne primijeni, ne provede, ne izvrši ili na drugi način ne poštuje konačnu i obavezujuću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uključujući i odluku o privremenoj mjeri, konačnu i izvršnu odluku ili privremenu mjeru Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava Bosne i Hercegovine ili Evropskog suda za ljudska prava, ili koja spriječi odnosno na drugi način ometa primjenu, provođenje ili izvršenje takve odluke,

- kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."
- (2) Osoba iz stava (1), kojoj je direktno ili indirektno naloženo da se ponaša na način predviđen u stavu (1) ovog člana, a osjećala se prinuđenom da izvrši takav nalog kako ne bi izgubila sredstva za život ili ne bi bila izložena zlostavljanju na radnom mjestu, ali je obavijestila nadređenog da bi se takvim radnjama moglo počiniti krivično djelo, može se blaže kazniti.
- (3) Osoba iz stava (1) kojoj je direktno ili indirektno naloženo da se ponaša na način predviđen u stavu (1) ovog člana, ali koja je o takvoj situaciji obavijestila nadležnog tužioca, oslobodit će se kazne.
- (4) Za krivično djelo iz stava (1) ovog člana izreći će se mjera sigurnosti zabrane vršenja dužnosti.
- (5) U skladu s članovima 113. i 114. ovog zakona, osuda za krivična djela iz stava (1) ovog člana ima za pravnu posljedicu osude:
 - a) prestanak službene dužnosti i prestanak zaposlenja;
 - b) oduzimanje odlikovanja;
 - c) zabranu obavljanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava; i
 - d) zabranu sticanja službene dužnosti u zakonodavnom, izvršnom, pravosudnom, upravnom ili bilo kojem organu koji se u cijelosti ili djelimično finansira iz javnih sredstava."

Član 4.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu 2. jula 2023. godine, objavljuje se na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika te se odmah objavljuje u "Službenom glasniku BiH".

590

ODLUKA VISOKOG PREDSTAVNIKA

Koristeći se ovlastima koje su mi dane člankom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji glede tumačenja spomenutog Sporazuma o civilnoj provedbi navedenog Mirovnog ugovora; i posebice uzevši u obzir članak II.1(d) gore navedenog Sporazuma, prema kojem visoki predstavnik "pruža pomoć, kada to ocijeni neophodnim, u iznalaženju rješenja za sve probleme koji se pojave u svezi s civilnom provedbom";

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka Vijeća za provedbu mira koje se sastalo u Bonnu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu visokog predstavnika da uporabi svoj konačni autoritet u zemlji glede tumačenja Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme, kako je prethodno rečeno, "donošenjem obvezujućih odluka, kada to bude smatrao neophodnim," u svezi s određenim pitanjima, uključujući (u skladu s točkom (c) ovog stavka) i "mjere u svrhu osiguranja provedbe Mirovnog sporazuma na čitavom teritoriju Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta";

Podsjećajući također da je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda u više navrata potvrdilo svojim rezolucijama donesenim na temelju poglavlja VII Povelje Ujedinjenih naroda da uloga visokog predstavnika kao konačnog autoriteta u zemlji glede provedbe Aneksa 10. Dejtonskog mirovnog sporazuma uključuje "ovlaštenje za donošenje obvezujućih odluka kada ocijeni da je to neophodno o pitanjima koja je Vijeće za provedbu mira razmatralo u Bonnu 9. i 10. prosinca 1997. godine";